

ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχ. Έτος: 2017-2018 Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: ΑΡΣΑΚΕΙΟ ΓΕΛ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: «Φεγγάρι μάγια μου' κανες και περπατώ στα ξένα»-Ζητήματα κινητικότητας και Απόδημος Ελληνισμός

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΕΤΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΣΧΕΤΙΚΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ)
Αναστασία Γκίνη	ΠΕ16.01	1	ΝΑΙ	ΤΠΕ, Ε.Ε.Μ.Ε. (Ελληνική Ένωση για τη Μουσική Εκπαίδευση), I.S.M.E. (International Society of Music Education), ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ- ΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙ-ΔΕΥΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Εισήγηση και συμμετοχή στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Το ψηφιακό σχολείο» (Σχ. Έτος 2011-12) και στο 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ με θέμα «Η εκπαίδευση στην εποχή των Τ.Π.Ε. –Προσεγγίσεις της σχολικής διαδικασίας μέσα από την ψηφιακή διάσταση», (Αθήνα, 19 & 20 Οκτωβρίου 2013), Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και οι Σχολικοί Σύμβουλοι Δ.Ε.Κ. Μακεδονίας (συμμετοχή με εισήγηση στην τριμερίδα «Βελτιώνοντας την εκπαίδευση: διδακτικές, πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2011 και στη διημερίδα «Διδακτικές προτάσεις και πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών», Μάρτιος 2015), Επιστημονική Ένωση Εκπαιδευτών Ενηλίκων, ΣΕΒ-ΙΒΕΠΕ, Οργανισμός ΝΕΟΝ, («Εκπαίδευση μέσα από την τέχνη», πρόγραμμα 50 ωρών, 2015), European Schoolnet Academy (2015), Εισήγηση στο 7 ^ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ε.Ε.Μ.Ε. (2015)

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

(Μέχρι 250 λέξεις):

Σκοπός της έρευνας είναι να ενημερωθούν οι μαθητές για το φαινόμενο της μετακίνησης των νέων της χώρας μας προς το εξωτερικό και να ανακαλύψουν τα αίτια που το προκαλούν καθώς και τις συνέπειές του στην εκπαίδευση, την οικονομία και τους κοινωνικούς δεσμούς. Κατά τη διάρκεια της έρευνας οι μαθητές θα κληθούν να απαντήσουν σε ερευνητικά ερωτήματα όπως τα παρακάτω:

- Πώς ορίζουν το φαινόμενο της μετανάστευσης οι κοινωνικές επιστήμες;
- Ποια είναι τα συνήθη αίτια των μεταναστεύσεων;
- Ποια είναι η σχέση της Ελλάδας με το φαινόμενο της μετανάστευσης στην πορεία της ιστορίας;
- Πόσο επίκαιρο είναι το φαινόμενο αυτό σήμερα στην Ελλάδα;
- Παρατηρούνται συχνές μετακινήσεις των νέων της χώρας μας στο εξωτερικό;
- Για ποιους λόγους επιλέγουν οι σημερινοί νέοι να μεταβούν σε άλλες Ευρωπαϊκές ή και υπερατλαντικές χώρες;
- Ποιες είναι οι χώρες που αποτελούν συνήθη προορισμό των νέων της χώρας μας και γιατί;
- Ποιες είναι οι συνέπειες αυτών των συνεχών μετακινήσεων –αν όχι μεταναστεύσεων– στον τομέα της εκπαίδευσης, της παιδείας, της οικονομίας και της κοινωνίας;
- Τι είναι το brain drain και πώς μπορεί να περιοριστεί;

Κατά την πορεία της έρευνας προέκυψαν τα παρακάτω νέα ερευνητικά ερωτήματα:

- *Τι είναι ο απόδημος Ελληνισμός;*
- *Ποια είναι η πορεία και η κοινωνική και επαγγελματική εξέλιξη των νέων Ελλήνων μεταναστών σήμερα;*
- *Ποια είναι η σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα στο χώρο της εκπαίδευσης, της επιστήμης, της οικονομίας ή των τεχνών;*
- *Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την ομαλή ένταξη και αποδοτικότητα των Ελλήνων στο εξωτερικό;*
- *Υπάρχουν φορείς που διευκολύνουν την ένταξη των αποδήμων Ελλήνων στις χώρες προορισμού;*
- *Υπάρχουν προοπτικές επιστροφής των Ελλήνων Επιστημόνων ή Καλλιτεχνών στη χώρα τους;*
- *Ποια προγράμματα (ευρωπαϊκά ή μη) βοηθούν τους νέους (και όχι μόνο) να εξοικειωθούν με τις απαιτήσεις του ευρύτερου εργασιακού χώρου στις χώρες προορισμού;*
- *Ποιες είναι οι συνήθεις δυσκολίες που έχει να αντιμετωπίσει ένας Έλληνας που αναγκάζεται να εγκαταλείψει την ιδιαίτερη πατρίδα του;*
- *Ποια είναι η στάση και η ευθύνη της Πολιτείας σχετικά με το θέμα του επαναπατριsmού των Ελλήνων Επιστημόνων;*
- *Ποια είναι τα μειονεκτήματα και ποια τα πλεονεκτήματα της μετάβασης των νέων Ελλήνων καλλιτεχνών και επιστημόνων στο εξωτερικό ;*

B. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ (κριτήρια επιλογής θέματος,

συσχέτιση με διδασκόμενα μαθήματα, αναμενόμενα μαθησιακά οφέλη κ.λπ.,

ενδεικτικά μέχρι 300 λέξεις).

Ο στίχος «Φεγγάρι μάγια μου' κανες και περπατώ στα ξένα» που αποτελεί και πηγή έμπνευσης του θέματος της παρούσης Ερευνητικής Εργασίας προέρχεται από το ομότιτλο τραγούδι (είναι γνωστό και ως «Της ξενιτιάς») σε στίχους του Ερρίκου Θαλασσινού και μουσική του Μίκη Θεοδωράκη. Όπως όλα τα τραγούδια της ξενιτιάς εκφράζει τον πόνο του ξενιτεμένου και του περιγύρου του και την οδύνη του αποχωρισμού. Πώς μπορεί όμως το τραγούδι αυτό να συσχετιστεί με τη σημερινή πραγματικότητα της χώρας μας; Το β' μέρος του τίτλου προβάλλει την επικαιρότητα του στίχου θίγοντας ένα τόσο φλέγον ζήτημα που απασχολεί την ελληνική κοινωνία στις μέρες μας: την έντονη «κινητικότητα» των νέων μας που οδηγεί αργά αλλά σταθερά σε ένα σύγχρονο ρεύμα μετανάστευσης.

Η νέα παγκόσμια πολιτικο-οικονομική κατάσταση, που στη χώρα μας εκδηλώθηκε με μια πρωτοφανή κρίση, ενεργοποίησε μηχανισμούς αποδημίας νέων ανθρώπων από την Ελλάδα. Οι σημερινοί μαθητές σε λίγα χρόνια θα κληθούν να αποφασίσουν πού προτιμούν να ολοκληρώσουν τον κύκλο των σπουδών τους ή πού θα αναζητήσουν εργασία. Όσο πιο προετοιμασμένοι είναι για τη λήψη μιας τέτοιας απόφασης τόσο περισσότερες είναι οι πιθανότητες να πετύχουν και μέσα από αυτή τους την επιτυχία να ωφεληθούν και οι ίδιοι προσωπικά αλλά και η οικογένειά τους και κατά προέκταση και η Πατρίδα τους.

Οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν πάνω σε ζητήματα εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης, εντοπίζοντας τις θετικές και τις αρνητικές συνέπειες του φαινομένου και προτείνοντας ιδέες και λύσεις.

Το παραπάνω θέμα μπορεί να προσεγγιστεί μέσα από τα μαθήματα της ιστορίας, της λογοτεχνίας, της κοινωνιολογίας, της πολιτικής παιδείας, της μουσικής και των εικαστικών. Μέσα από τη διαδικασία της έρευνας και της δημιουργίας των τεχνημάτων οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν και να βελτιώσουν τις γνώσεις και δεξιότητές τους στις ΤΠΕ.

Το Σχολείο αλλά και όλοι οι εκπαιδευτικοί και διοικητικοί φορείς που σχετίζονται με τη μαθητιώσα και σπουδάζουσα νεολαία οφείλουν να σπλίζουν τους νέους με διάκριση, θάρρος και αποφασιστικότητα αλλά κυρίως να μεριμνούν για τη σφαιρική και σε βάθος μόρφωση και κατάρτισή τους ώστε να είναι σε θέση να αποφασίζουν ώριμα και ευσυνείδητα τόσο για την προσωπική ζωή και εξέλιξή τους όσο και για την πρόοδο της εκπαίδευσης, της επιστήμης και της οικονομίας της χώρας τους.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΗΓΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΕΙ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΟΥΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗΣ (μέχρι 200 λέξεις)

- Αξιοποίηση σχετικών βιβλίων, άρθρων, περιοδικών
- Παρακολούθηση σχετικών ταινιών και ντοκιμαντέρ
- Σύνταξη και διανομή σχετικού ερωτηματολογίου
- Παρακολούθηση διάλεξης ειδικών επιστημόνων
- Συλλογή σχετικού ερευνητικού υλικού (πληροφοριακό υλικό, συνεντεύξεις, άρθρα, ηχητικό υλικό) στο διαδίκτυο
- Συγγραφή σεναρίου ή θεατρικών διαλόγων
- Παραγωγή πρωτότυπου εικαστικού ή κινηματογραφικού υλικού

Δ. ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗΜΑΤΟΣ (μέχρι 200 λέξεις)

Αναμένεται οι μαθητές να ενημερωθούν όσο το δυνατόν πιο σφαιρικά και αντικειμενικά για το ζήτημα της μετανάστευσης των νέων της εποχής μας και να είναι σε θέση να προτείνουν λύσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Η έρευνα των μαθητών θα πλαισιωθεί από παρακολούθηση διαλέξεων και σχετικές πολιτιστικές επισκέψεις έτσι ώστε να έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με διάφορους φορείς που ασχολούνται με θέματα μετακινήσεων των νέων στο εξωτερικό για λόγους σπουδών, εθελοντισμού, πρακτικής εξάσκησης, έρευνας, εργασίας κτλ.

Το τέχνημα μπορεί να είναι κάποια ηχητική σύνθεση, μία ταινία, ένα τραγούδι, μία εικαστική ή φωτογραφική σύνθεση, μία πολυμεσική παρουσίαση ή ένα δρώμενο.

Ε. ΠΟΡΟΙ - ΥΛΙΚΑ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ

- Επίσκεψη σε δανειστικές βιβλιοθήκες
- Πρόσκληση ειδικών επιστημόνων (Κοινωνιολόγων, Οικονομολόγων, Ιστορικών)
- Επίσκεψη σε σχετικό Πανεπιστημιακό Τμήμα (Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών κτλ.) ή σε Γραφείο ERASMUS.

Υλικά-εξοπλισμός:
Βιβλία, περιοδικά
Cd-player
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο
Βιντεοκάμερα
Φωτογραφική μηχανή
Προβολικό σύστημα

ΣΤ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Νέα μετανάστευση από και προς την Ελλάδα (2014), Συλλογικό (επιμ. Μ. Δαμανάκης, Στ. Κωνσταντινίδης & Α. Τάμης), Εκδ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
- Η μετανάστευση στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα (2010), Συλλογικό έργο (επιμ. Θ. Μαρούκης & Α. Τριανταφυλλίδου)
- <https://enthemata.wordpress.com/2014/09/21/generation-e/>, Generation E: η νέα γενιά της Εξόδου Μια δημοσιογραφική έρευνα για τη νεανική μετανάστευση στην Ευρώπη
- http://www.eopep.gr/teens/index.php/mobility_in_europe, Σπουδάζω ή εργαζομαι στην Ευρώπη
- <https://www.youtube.com/watch?v=Xmwxqw1KRE>, (MEGA-ΕΡΕΥΝΑ) Η ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ
- <http://news247.gr/eidiseis/ellines-tis-diasporas/xarths-posoi-kai-poy-einai-oi-ellhnes-toy-ekswterikou.4469480.html>, Ποιες είναι οι χώρες που συγκεντρώνουν τους περισσότερους απόδημους και νεο-μετανάστες Έλληνες. Στοιχεία μέχρι και το 2016
- <http://www.hri.org/forum/diaspora/diaspora/diaspora.html>
ΔΙΑΣΠΟΡΑ: Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
<https://el.wikipedia.org/>, Απόδημος Ελληνισμός

- <http://www.cnn.gr/tech/story/84904/paroysiastike-o-psifiakos-xartis-gia-tin-elliniki-diaspora>, Ψηφιακός Χάρτης Ελληνικής Διασποράς
- <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSDIM-E100/692/4596,20820/>, Γεωγραφία, Ο Ελληνισμός της Διασποράς
- <http://www.elliniki-gnomi.eu/i-elliniki-diaspora/>, Η ελληνική διασπορά
- <http://www.panhellenicpost.com/h-omogeneia-ston-kosmo-ameriki/>, Η ομογένεια στον κόσμο

Ζ. ΣΧΟΛΙΑ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ
ΕΥΘΥΝΗΣ